

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ครั้งนี้ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี และเพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดของผู้ปฏิบัติงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขและป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้ทำหน้าที่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี นายอำเภอโป่งน้ำร้อน ผู้กำกับการตำรวจภูธรโป่งน้ำร้อน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกและทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการข้อมูลทีวิเคราะห์ได้มาสรุปเป็นประเด็นเพื่อให้สามารถตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษาอย่างถูกต้องและสมบูรณ์ และตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลแบบสามเส้า

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สภาพปัญหาของยาเสพติดในพื้นที่

จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ของอำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี เกี่ยวกับปัญหาของยาเสพติดในพื้นที่ พบว่า ปัญหาของยาเสพติดในพื้นที่อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากเป็นทางผ่านของยาเสพติด สาเหตุที่ทำให้ยาเสพติดแพร่ระบาดเข้ามาในพื้นที่คือ กลุ่มผู้ใช้แรงงานต่างชาติ ซึ่งมักจะเป็นผู้เสพยาเกินกว่าผู้จำหน่าย ผู้เสพส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มของเยาวชน และมีจำนวนที่ค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับปัญหาอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ แต่เมื่อมีปัญหาขึ้นมาแล้วทุกภาคส่วนก็ต้องเข้ามามีส่วนร่วม เพราะปัญหาของยาเสพติดส่งผลกระทบต่อไปโดยทั่วกันทุกด้านทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และปัญหาดังกล่าวส่งผลให้เกิดปัญหาต่าง ๆ คือ

1. ปัญหาด้านสาธารณสุข พบว่า ยาเสพติดทำให้เสียสุขภาพ ผู้เสพยาทรุดโทรมอ่อนแอ มีผลต่อระบบสมองและประสาท และสิ้นเปลืองงบประมาณในการบำบัด
2. ปัญหาด้านสังคม พบว่า ยาเสพติดทำให้สังคมเสื่อมโทรม สังคมรังเกียจ เนื่องจากผู้เสพยาไม่ยอมทำงาน ไม่เรียนหนังสือเป็นตัวก่อความเดือดร้อนและสร้างปัญหาให้กับสังคมเกิด

ความแตกแยกระหว่างกลุ่มผู้เสพยากับกลุ่มคนปกติ ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างสังคมขึ้นส่งผลให้ความรุนแรงของยาเสพติดเพิ่มขึ้น แต่เมื่อเกิดปัญหาขึ้นแล้วทุกคนในสังคมก็ไม่ได้ละเลยพยายามหาทางแก้ไขด้วยวิธีการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเฝ้าระวัง การช่วยเหลือพูดคุยเพื่อหาแนวทางการแก้ไขร่วมกัน บางชุมชนมีการสร้างกฎข้อบังคับขึ้นมาใช้กันเองภายในชุมชน โดยผ่านความเห็นชอบจากคนในชุมชน ทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นไม่ร้ายแรง

3. ปัญหาด้านเศรษฐกิจ พบว่า ถึงแม้ว่าพื้นที่อำเภอโป่งน้ำร้อนนั้น จะเป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักแห่งหนึ่งในจังหวัดจันทบุรี จะไม่ค่อยมีผลกระทบในด้านนี้มากเท่าใดนักแต่ก็สิ้นเปลืองงบประมาณของรัฐในการนำเงินมารักษาผู้ป่วยที่ติดยาเสพติดตาม พรบ. พื้นที่สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ทั้งยังทำให้ขาดแรงงานที่มีประสิทธิภาพ

4. ปัญหาด้านปัญหาอาชญากรรม พบว่า ผู้เสพยาเสพติดมาก ๆ ทำให้ขาดสติ มักก่อปัญหาโดยการลักทรัพย์ หรือการก่ออาชญากรรมต่าง ๆ มีการขโมยทรัพย์สินทั้งของทางราชการ ชาวบ้าน และศาสนสถาน เพื่อให้ได้เงินมาซื้อขาย การจับตัวเนื่องการเกิดการหลอนเมื่อใช้ยาเสพติดมาก ๆ แต่ชุมชนได้มีการป้องกันปัญหาดังกล่าวด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การจัดเวรยามออกตรวจ กำหนดกฎเกณฑ์สำหรับคนต่างด้าว ได้แก่ ห้ามออกจากที่พักหลังเวลา 20.00 น. ห้ามนั่งดื่มสุราในที่สาธารณะ หรือร้านค้า นอกจากนี้ยังมีการถ่ายใบผ่านแดนของแรงงานต่างด้าวที่มีพฤติกรรมน่าสงสัยไว้ โดยจะทำงานร่วมกับหัวหน้ากลุ่มแรงงานนั้น ๆ เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่อาจจะตามมา

5. ปัญหาด้านการศึกษา พบว่า ยาเสพติดทำให้มีปัญหาบ้าง เพราะกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มนักเรียน เยาวชนที่กำลังอยู่ในวัยศึกษา เกิดปัญหาไม่เข้าเรียน ทำให้ผลการเรียนตกต่ำ เรียนไม่จบ ทำให้คุณภาพของการศึกษาตกต่ำ

ตอนที่ 2 แนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติด

จากการสอบถามผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ของอำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี เกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พบว่าในพื้นที่อำเภอโป่งน้ำร้อนมีแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่เป็นผลมาจากปัญหายาเสพติดทั้งทางด้านสาธารณสุข ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านปัญหาอาชญากรรม และด้านการศึกษา โดยใช้การแก้ไขในรูปแบบการบูรณาการ ไม่ได้ใช้เพียงด้านใดด้านหนึ่ง โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชน แต่จะมีการปรับเปลี่ยนไปตามแต่ละสภาพแวดล้อมของชุมชนนั้น ๆ ว่ามีปัญหาในส่วนใด จุดไหนเป็นพิเศษ แต่ในพื้นที่ที่จะมีความเข้มแข็งของชุมชนเป็นหลักจึงได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี โดยการรวมกลุ่มกันเอง และจากการได้รับคำสั่ง ทางชุมชนจะมีการทำงานเชิงรุกร่วมกันกับหน่วยงานของสาธารณสุข ตำรวจ ทหาร ครู และชาวบ้าน สำหรับการตรวจค้น

การตรวจหาสารเสพติด การเฝ้าระวังร่วมกันไม่สามารถจะทำได้ว่านำเอาโครงการใดมาใช้เป็นหลัก แต่จะยึดเอาทุกโครงการมาปรับใช้เข้ากับชุมชนและตามยุคสมัย โดยให้ยึดกรอบกว้างเป็นรากฐานสำคัญที่จะช่วยลดความเสี่ยงของกลุ่มเยาวชนกลุ่มใหม่ ๆ ส่วนปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนต้องอาศัยการดำเนินการเชิงรุกคือ อาศัยผู้มีอำนาจหน้าที่ในแต่ละพื้นที่ แต่ละด้านเข้ามาร่วมมือกัน เช่น ตำรวจ ทหาร ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน รวมทั้งตัวผู้ปกครองเองและบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย เพื่อให้การปฏิบัติงานเชิงรุกมีผลการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพมากที่สุด โดยใช้โครงการต่าง ๆ ของรัฐนำร่อง ได้แก่

1. โครงการรั้วชายแดน (การสกัดกั้นการนำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดน) พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ในเขตอำเภอโป่งน้ำร้อน เกิดเนื่องจากผู้ค้ายาเสพติดที่เป็นพ่อค้าที่มาจากพื้นที่อื่นที่เข้ามาค้าขายกระจายสู่พื้นที่ โดยเจ้าหน้าที่มีการลาดตระเวนตรวจตราในพื้นที่รับผิดชอบอย่างเข้มงวดตั้งด่านตรวจตามจุดต่าง ๆ เพื่อตรวจค้นหายาเสพติด มีการจัดกำลังพลคุ้มจับตามที่ได้รับข่าว ตรวจสอบแรงงานชาวกัมพูชาที่ผ่านเข้าออกพื้นที่ และจัดวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของยาเสพติดกับผู้ประกอบการ

2. โครงการรั้วชุมชน (การสร้างเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน ประชาสังคม ป้องกันยาเสพติด) พบว่า มีการทำประชาคมหมู่บ้านหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาเรื่องยาเสพติด โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม และจัดตั้งผู้นำตามธรรมชาติ และคณะกรรมการเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาเสพติดและเจ้าหน้าที่มีการพบปะแกนนำหมู่บ้านและประชาชนในพื้นที่ ทำความเข้าใจพิษภัยและโทษของผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตรวจสอบแหล่งมั่วสุมของกลุ่มวัยรุ่นและจัดชุดเฝ้าตรวจตามแหล่งมั่วสุม ตั้งแหล่งข่าวติดตามพฤติกรรมของผู้ที่สงสัยเกี่ยวกับยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง รวมถึงผู้นำชุมชนมีการกระจายข่าวสารแก่ประชาชนด้วยการประกาศผ่านเสียงตามสาย การนัดประชุมประจำเดือน ปลุกฝังให้คนในชุมชนรู้จักโทษของยาเสพติด ให้เกิดจิตสำนึกของการเป็นคนในชุมชนร่วมมือปฏิบัติงานกับเจ้าหน้าที่ด้วยการเฝ้าระวังคอยเป็นหูเป็นตา ดูแลซึ่งกันและกันเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งพร้อมที่จะต่อสู้กับยาเสพติด

3. โครงการรั้วสังคม (การจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการ) พบว่า มีการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน โดยความร่วมมือกับหน่วยงานพัฒนาสังคมและทุกภาคส่วนสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ทำหน้าที่ปกป้องและป้องกันทุกคนในชุมชน จัดการอบรมให้ความรู้กับประชาชนตามหมู่บ้าน มีการคัดกรองผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด หากพบให้สมัครใจเข้ารับการบำบัด หากไม่สมัครใจก็ดำเนินคดีตามกฎหมายในส่วนหนึ่งของแรงงานชาวกัมพูชาที่มีการออกกฎระเบียบสำหรับผู้ที่มาพักชั่วคราวในพื้นที่ เพื่อป้องกันการนำยาเสพติดเข้าประเทศ ส่วนภาครัฐก็ทำหน้าที่เป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาในส่วนที่ติดขัด

4. โครงการรื้อโรงเรียน (โรงเรียนป้องกันยาเสพติด) พบว่า การจัดทำโรงเรียนสีขาว โดยการจัดวิทยากรมาบรรยายความรู้ให้แก่ครูและนักเรียนในโรงเรียนในพื้นที่เกี่ยวกับโทษของยาเสพติด สุ่มตรวจสารเสพติดกับกลุ่มเสี่ยง และหาแนวทางป้องกันและแก้ไขโดยครูในโรงเรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วม โดยเน้นให้บุคลากรในโรงเรียน ครูอาจารย์ และนักเรียนทำหน้าที่ในการดูแลร่วมกัน

5. โครงการรื้อครอบครัว (ครอบครัวสีขาว ครอบครัวเข้มแข็ง) พบว่า มีการจัดกิจกรรม “หนึ่งวัน หนึ่งครอบครัว” พุดคุยทำความเข้าใจและให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดแก่ครอบครัวของชาวบ้านเพื่อให้ตระหนักถึงโทษและอันตรายของยาเสพติด โดยให้เหตุผลว่าพื้นที่อำเภอโป่งน้ำร้อนถือเป็นพื้นที่ที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจอยู่ในอันดับต้น ๆ ของจังหวัดจึงอาจจะเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้กลุ่มเยาวชนเข้าไปพัวพันกับยาเสพติดง่าย เพราะมีเงินทองมากพอที่จะลองเสพ และเน้นว่าครอบครัวถือเป็นสถานที่ที่คนในครอบครัวจะมีโอกาสอยู่ด้วยกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน พุดคุยกัน ครอบครัวจึงต้องทำหน้าที่เชื่อมความสัมพันธ์สร้างความไว้วางใจให้เกิดขึ้นกับครอบครัวให้มากที่สุด มีการติดตามข่าวสารอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้รู้เท่าทันและสามารถป้องกันได้ เนื่องจากยาเสพติดมักจะเปลี่ยนแปลงรูปแบบอยู่เสมอ

6. โครงการปราบปรามยาเสพติดรายสำคัญและลดความเดือดร้อนของประชาชน พบว่า การปราบปรามยาเสพติดรายสำคัญในพื้นที่นั้นแทบจะไม่มีเลยเพราะคนในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเพียงผู้เสพหรือผู้ค้ารายย่อยเท่านั้น กลุ่มผู้ค้ารายใหญ่นั้นมักเป็นบุคคลนอกพื้นที่และใช้อำเภอโป่งน้ำร้อนเป็นเพียงเส้นทางลำเลียงยาเท่านั้นจึงไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่เท่าใดนักแต่ก็มีการทำโครงการหมู่บ้านสีขาว โดยร่วมกับชุมชนในการคัดแยกบุคคลผู้ค้า ผู้เสพ ในชุมชน มีการเฝ้าระวังและแบ่งคณะกรรมการในการรับผิดชอบแต่ละหมู่บ้าน ให้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจรับผิดชอบร่วมกับชุมชน

7. โครงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดแบบบูรณาการ พบว่า จากการทำงานร่วมกันระหว่างตำรวจ ทหาร ฝ่ายปกครอง กับสาธารณสุข และจากการปฏิบัติงานเชิงรุกที่ทำร่วมกับหน่วยงานอื่น ในการบูรณาการสุ่มตรวจหาสารเสพติดในหมู่บ้าน ชุมชนเป้าหมาย และล่ายรายชื่อผู้เสพเข้ารับการอบรมหรือนำบำบัดฟื้นฟูทำให้มีผู้ที่ติดยาเสพติดสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาตาม พรบ. ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจำนวนมากทุกเดือน

อภิปรายผล

1. สภาพปัญหาของยาเสพติดในพื้นที่

จากการวิจัยพบว่า ปัญหาของยาเสพติดในพื้นที่อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริศักดิ์ งามศิริ (2552) ที่ได้ทำการศึกษาปัญหาการดำเนินงานการป้องกันยาเสพติดของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการดำเนินงานการป้องกันยาเสพติดของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง สาเหตุที่ทำให้ยาเสพติดแพร่ระบาดเข้ามาในพื้นที่คือ กลุ่มผู้ใช้แรงงานต่างชาติ ซึ่งมักจะเป็นผู้เสพยาเสพติดมากกว่าผู้จำหน่าย ผู้เสพยาเสพติดส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มของเยาวชน เนื่องด้วยอยู่ในวัยที่กำลังอยากรู้อยากลองและมีจำนวนที่ค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับปัญหาอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ แต่เมื่อมีปัญหาขึ้นมาแล้วทุกภาคส่วนก็ต้องเข้ามามีส่วนร่วมเพราะปัญหาของยาเสพติดส่งผลกระทบไปโดยทั่วกันทุกด้านทั้งภาครัฐและภาคเอกชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พูลสุข เพียรพิทักษ์ (2548) ที่ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด: ศึกษากรณีกิ่งอำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการเข้าไปแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกับภาครัฐ โดยการร่วมคิดร่วมทำร่วมกันแก้ปัญหา

1.1 ปัญหาด้านสาธารณสุข พบว่า ยาเสพติดทำให้เสียสุขภาพ ผู้เสพยาเสพติดทรุดโทรมอ่อนแอ มีผลต่อระบบสมองและประสาท และสิ้นเปลืองงบประมาณในการบำบัด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพโรจน์ จูณอม (2549) ที่ได้ทำการศึกษาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของพลทหารที่เข้ามารับการฝึกในหลักสูตรทหารใหม่: ศึกษากรณี ณ ศูนย์ฝึกทหารใหม่ กองทัพเรือ ผลการศึกษาพบว่า การเกี่ยวข้องกับยาเสพติดส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมในด้านส่วนตัวซึ่งส่งผลกระทบต่อตนเองและครอบครัว คือ เสียสุขภาพ

1.2 ปัญหาด้านสังคม พบว่า ยาเสพติดทำให้สังคมเสื่อมโทรม สังคมรังเกียจ เนื่องจากผู้เสพยาไม่ยอมทำงาน ไม่เรียนหนังสือ เป็นตัวก่อความเดือดร้อนและสร้างปัญหาให้กับสังคมเกิดความแตกแยกระหว่างกลุ่มผู้เสพยากับกลุ่มคนปกติ ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างสังคมขึ้น ส่งผลให้ความรุนแรงของยาเสพติดเพิ่มขึ้น แต่เมื่อเกิดปัญหาขึ้นแล้วทุกคนในสังคมก็ไม่ได้ละเลยพยายามหาทางแก้ไขด้วยวิธีการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเฝ้าระวัง การช่วยเหลือพูดคุยเพื่อหาแนวทางการแก้ไขร่วมกัน บางชุมชนมีการสร้างกฎข้อบังคับขึ้นมาใช้กันเองภายในชุมชน โดยผ่านความเห็นชอบจากคนในชุมชน ทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นไม่ร้ายแรง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพโรจน์ จูณอม (2549) ที่ได้ทำการศึกษาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของพลทหารที่เข้ามารับการฝึกในหลักสูตรทหารใหม่: ศึกษากรณี ณ ศูนย์ฝึกทหารใหม่ กองทัพเรือ ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุของการเกี่ยวข้องกับ

กับยาเสพติดทำให้มีพฤติกรรมในด้านสังคมกับการกระทำผิดในด้านต่าง ๆ คือ เกิดปัญหาครอบครัว และการกระทำผิดอื่น ๆ ตามกฎหมาย ส่วนพฤติกรรมในด้านส่วนตัวซึ่งส่งผลกระทบต่อตนเอง และครอบครัว คือ เสียนาคต เสียวางใจจากบุคคลอื่น ส่งผลให้ความรุนแรงของยาเสพติด เพิ่มขึ้น แต่ก็ไม่ค่อยมีปัญหาอะไรมากนักเพราะคนในชุมชน ส่วนใหญ่เป็นคนที่มียาชีพ มีงานมีเงิน ใช้กันเกือบทุกหลังคาเรือน แต่เมื่อพบว่ามียาชนในหมู่บ้านติดยาเสพติดหรือเริ่มมีส่วนเกี่ยวข้องกับ ยาเสพติด คนในชุมชนจะมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง โดยจะไม่ซ้ำเติมผู้ที่ติดยาเสพติดแต่จะร่วมกัน ช่วยเหลือให้การพูดคุย เพื่อหาแนวทางการแก้ไขร่วมกัน มีการสร้างกฎข้อบังคับขึ้นมาใช้กันภายใน หมู่บ้านเอง โดยผ่านความเห็นชอบจากคนในชุมชน

1.3 ปัญหาด้านเศรษฐกิจ พบว่า พื้นที่อำเภอโป่งน้ำร้อนนั้นถึงแม้จะเป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักแห่งหนึ่งในจังหวัดจันทบุรี จะไม่ค่อยมีผลกระทบในด้านนี้มากเท่าใดนัก แต่ปัญหายาเสพติด เมื่อเกิดขึ้นแล้วก็ส่งผลกระทบไปทุกด้านทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทำให้ขาดแรงงานที่มี ประสิทธิภาพ เนื่องจากร่างกายทรุดโทรม ทำงานไม่เต็มความสามารถ สิ้นเปลืองงบประมาณของรัฐ ในการนำเงินมารักษาผู้ป่วยที่ติดยาเสพติดตาม พรบ. พื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ไพโรจน์ จูณอม (2549) ที่ได้ทำการศึกษการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของ พลทหารที่เข้ามารับการฝึกในหลักสูตรทหารใหม่ : ศึกษากรณี ณ ศูนย์ฝึกทหารใหม่ กองทัพเรือ ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุของการเกี่ยวข้องกับยาเสพติดส่งผลทำให้เสียนาคต เสียเงิน

1.4 ปัญหาด้านปัญหาอาชญากรรม พบว่า ปัญหายาเสพติดเมื่อเกิดขึ้นแล้วก็ส่งผลกระทบไปทุกด้านทั้งภาครัฐและภาคเอกชน กระจายไปโดยทั่วกัน ผู้ที่เสพยาเสพติดที่เสพมาก ๆ ทำให้ขาดสติ ความคิดฟุ้งซ่าน มีความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอาชญากรรมได้ง่าย มีการขโมยทรัพย์สิน ทั้งของทางราชการ ชาวบ้านและศาสนสถาน เพื่อนำเงินมาใช้ในกิจกรรมยาเสพติด แต่ในพื้นที่ก็ มีการจัดเวรยามเพื่อป้องกันปัญหา มีการออกข้อกำหนดให้คนต่างด้าวที่มาใช้แรงงานแล้วอาศัยอยู่ใน พื้นที่ต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดคือ ห้ามออกนอกที่พักหลังจาก 20.00 น. และห้ามนั่งดื่มสุราใน พื้นที่สาธารณะ ร้านค้า ให้ซื้อแล้วนำกลับไปดื่มยังที่พักของตนเอง เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่อาจจะตามมาได้ทั้งปัญหาอาชญากรรม การโจรกรรม และปัญหาการ ทะเลาะวิวาท เนื่องจากในพื้นที่อำเภอโป่งน้ำร้อนมีผู้คนที่แตกต่างกันมาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากจึง ต้องเพิ่มการเฝ้าระวังเป็นพิเศษและหากพบคนต่างด้าวที่มีพฤติกรรมที่น่าสงสัยหรือคาดว่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติดหรือสิ่งผิดกฎหมายอื่น ๆ จะมีการถ่ายรูปไปผ่านแดนของบุคคลนั้นไว้ เพื่อเป็นหลักฐาน โดยจะมีการทำงานร่วมกับหัวหน้ากลุ่มแรงงานดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพโรจน์ จูณอม (2549) ที่ได้ทำการศึกษการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของพลทหารที่เข้ามารับการฝึกในหลักสูตรทหารใหม่ : ศึกษากรณี ณ ศูนย์ฝึกทหารใหม่ กองทัพเรือ ผลการศึกษาพบว่า

สาเหตุของการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เกิดจากการอยากลองมากกว่าอย่างอื่น ๆ จึงส่งผลทำให้มีพฤติกรรมในด้านสังคมกับการกระทำผิดในด้านต่าง ๆ คือ ปัญหาอาชญากรรม และการกระทำความผิดอื่น ๆ ตามกฎหมาย

1.5 ปัญหาทางการศึกษา พบว่า กลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มนักเรียนและเยาวชนที่กำลังอยู่ในวัยศึกษา ดังนั้นเมื่อคนกลุ่มนี้ติดยาเสพติดก็จะเกิดปัญหาไม่เข้าเรียน ทำให้ผลการเรียนตกต่ำ เรียนไม่จบ ทำให้คุณภาพของการศึกษาดrop out สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพโรจน์ จูณอม (2549) ที่ได้ทำการศึกษาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของพลทหารที่เข้ามารับการฝึกในหลักสูตรทหารใหม่: ศึกษากรณี ณ ศูนย์ฝึกทหารใหม่ กองทัพเรือ ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุของการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เกิดจากการอยากลองมากกว่าอย่างอื่น ๆ จึงส่งผลทำให้มีพฤติกรรมในด้านสังคมกับการกระทำผิดในด้านต่าง ๆ คือ เกิดปัญหาทางการศึกษา และการกระทำความผิดอื่น ๆ ตามกฎหมาย

2. แนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติด

จากการวิจัย พบว่า การแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอโป่งน้ำร้อนในด้านต่าง ๆ ทั้ง 1) ปัญหาด้านสาธารณสุข 2) ปัญหาด้านสังคม 3) ปัญหาด้านเศรษฐกิจ 4) ปัญหาด้านอาชญากรรม และ 5) ปัญหาทางการศึกษา มักจะใช้การแก้ไขในรูปแบบของการบูรณาการ ไม่ได้ใช้การแก้ไขปัญหาเพียงด้านใดด้านหนึ่ง โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชน แต่จะมีการปรับเปลี่ยนไปตามแต่ละสภาพแวดล้อมของชุมชนนั้น ๆ ว่ามีปัญหาในส่วนใด จุดไหนเป็นพิเศษ แต่ในพื้นที่ที่มีความเข้มแข็งของชุมชนเป็นหลัก จึงได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี โดยการรวมกลุ่มกันเอง และจากการได้รับคำสั่งทางชุมชนจะมีการทำงานเชิงรุกร่วมกันกับหน่วยงานของสาธารณสุข ตำรวจ ทหาร ครู และชาวบ้าน สำหรับการตรวจค้น การตรวจหาสารเสพติด การเฝ้าระวังร่วมกัน ไม่สามารถเจาะจงได้นำเอาโครงการใดมาใช้เป็นหลัก แต่จะยึดเอาทุกโครงการมาปรับใช้เข้ากับชุมชนและตามยุคสมัย โดยให้ยึดครอบครัวเป็นรากฐานสำคัญที่จะช่วยลดความเสี่ยงของกลุ่มเยาวชนกลุ่มใหม่ ๆ ส่วนปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนต้องอาศัยการดำเนินการเชิงรุกคือ อาศัยผู้มีอำนาจหน้าที่ในแต่ละพื้นที่ แต่ละด้านเข้ามามีส่วนร่วมร่วมกัน เช่น ตำรวจ ทหาร ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านรวมทั้งตัวผู้ปกครองเองและบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วยเพื่อให้การปฏิบัติงานเชิงรุกมีผลการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทา ดิษฐ์ (2546, อ้างถึงใน นราศักดิ์ ปานบุตร, 2554, หน้า 44) ที่ได้ทำการศึกษารูปแบบการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยนาท ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน และคณะมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดว่า ควรสร้างแนวทางและปฏิบัติให้สอดคล้องกับนโยบายและสภาพปัญหาและสอดคล้องกับงานวิจัย

ของ พูลสุข เพียรพิทักษ์ (2548) ที่ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด: ศึกษากรณีกิ่งอำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า โครงการหมู่บ้านปลอดยาเสพติดค่อนข้างจะประสบความสำเร็จและเป็นโครงการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ภาครัฐจัดให้ และประชาชนมีส่วนร่วมในการเข้าไปแก้ปัญหายาเสพติดร่วมกับภาครัฐ โดยการร่วมคิดร่วมทำร่วมกันแก้ปัญหาและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพโรจน์ จูณอม (2549) ที่ได้ทำการศึกษาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของพลทหารที่เข้ามารับการฝึกในหลักสูตรทหารใหม่: ศึกษากรณี ณ ศูนย์ฝึกทหารใหม่ กองทัพเรือ ผลการศึกษาพบว่า แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด คือการส่งเสริมการเรียนรู้สร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมสร้างพลังในพฤติกรรมป้องกันการยาเสพติด ระดมพลังทางสังคมค้นหาผู้เสพยาเสพติดและนำส่งเข้าควบคุม บำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ การสร้างกระแสการต่อต้านยาเสพติดให้เห็นถึงโทษและพิษภัยและทราบถึงความผิดต่าง ๆ โดยการยกตัวอย่างให้เห็นอย่างชัดเจน ซึ่งแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ของอำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี โดยการใช้โครงการต่าง ๆ ของรัฐนำร่อง มีดังนี้

2.1 โครงการรั้วชายแดน (การสกัดกั้นการนำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดน) พบว่ามีเจ้าหน้าที่ลาดตระเวนตรวจตราในพื้นที่รับผิดชอบอย่างเข้มงวด มีการตั้งด่านตรวจตามจุดต่าง ๆ เพื่อตรวจค้นหายาเสพติด มีการจัดกำลังพลเข้มจับตามที่ได้รับข่าว ตรวจสอบแรงงานชาวกัมพูชาที่ผ่านเข้าออกพื้นที่และจัดวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของยาเสพติดให้กับผู้ประกอบการ ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาส่วนใหญ่ในเขตอำเภอโป่งน้ำร้อน เกิดเนื่องจากผู้ค้ายาเสพติดที่เป็นพ่อค้าที่มาจากพื้นที่อื่นที่เข้ามาค้าขายกระจายสู่พื้นที่

2.2 โครงการรั้วชุมชน (การสร้างเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน ประชาสังคม ป้องกันยาเสพติด) พบว่า ประชาชนร่วมกันทำประชาคมหมู่บ้านเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหายาเสพติด มีการจัดตั้งผู้นำตามธรรมชาติ และคณะกรรมการเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหายาเสพติด เจ้าหน้าที่มีการพบปะแกนนำหมู่บ้านและประชาชนในพื้นที่ เพื่อทำความเข้าใจพิษภัยและโทษของผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตรวจสอบแหล่งมั่วสุมของกลุ่มวัยรุ่นและจัดชุดเฝ้าตรวจตามแหล่งมั่วสุม ตั้งแหล่งข่าวติดตามพฤติกรรมของผู้ที่สงสัยเกี่ยวกับยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง ผู้นำชุมชนมีการกระจายข่าวสารแก่ประชาชนด้วยการประกาศผ่านเสียงตามสาย การนัดประชุมประจำเดือน ปลุกฝังให้คนในชุมชนรู้จักโทษของยาเสพติดให้เกิดจิตสำนึกของการเป็นคนในชุมชน โดยการร่วมมือปฏิบัติงานกับเจ้าหน้าที่ด้วยการเฝ้าระวัง คอยเป็นหูเป็นตา ดูแลซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งพร้อมที่จะต่อสู้กับยาเสพติด สอดคล้องกับงานวิจัยของ นราศักดิ์ ปานบุตร (2554) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการสร้างรั้วชุมชนในการป้องกันปัญหายาเสพติดโดยความร่วมมือของแกนนำ

ในชุมชนบ้านบ่อแปดร้อย เทศบาลตำบลในเมือง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดสุโขทัย ผลการวิจัยพบว่า วิธีการที่จะนำมาใช้เป็นวิธีชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่เหมาะสมกับชุมชนและสามารถปฏิบัติได้ดังนี้ 1) ให้ข้อมูลด้านสถานการณ์ของยาเสพติดกับที่ประชุมของหมู่บ้านโดยผู้ใหญ่บ้าน และทุกคนร่วมกันติดตามการใช้สารเสพติดของบุคคลเสี่ยง 2) ติดตามเฝ้าระวังบุคคลภายนอกชุมชนที่ต้องสงสัยหรือมีพฤติกรรมอาจเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและให้ข้อมูลกับผู้นำชุมชน 3) ร่วมกันติดตามพฤติกรรมกลุ่มของเยาวชนเพื่อป้องกันไม่ให้ใช้สารเสพติด 4) สนับสนุนลานกีฬาและอุปกรณ์ประเภทต่าง ๆ ในชุมชนทุกเพศทุกวัยและเมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้นแล้วดำเนินการดังนี้ ถ้าเป็นบุคคลภายในชุมชนบอกเตือนโดยคนในครอบครัว บุคคลที่นับถือ บุคคลที่สนิท หรือโดยผู้ใหญ่บ้าน แต่ถ้าเป็นบุคคลภายนอกชุมชน กรณีเป็นลูกจ้าง ไร้อ้อยบอกเตือนหรือส่งกลับโดยนายจ้าง ถ้าเป็นบุคคลทั่วไปบอกหรือเตือนโดยคนที่รู้จัก และแจ้งหรือให้ข้อมูลกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

2.3 โครงการร้วสังคม (การจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการ) พบว่า มีการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน โดยความร่วมมือกับหน่วยงานพัฒนาสังคม และทุกภาคส่วน สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ทำหน้าที่ปกป้องและป้องกันทุกคนในชุมชน จัดการอบรมให้ความรู้กับประชาชนตามหมู่บ้าน มีการคัดกรองผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด หากพบให้สมัครใจเข้ารับการบำบัด หากไม่สมัครใจก็ดำเนินคดีตามกฎหมาย ในส่วนของแรงงานชาวกัมพูชา มีการออกกฎระเบียบสำหรับผู้ที่มาพักชั่วคราวในพื้นที่ เพื่อป้องกันการนำยาเสพติดเข้าประเทศ ส่วนภาครัฐก็ทำหน้าที่เป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาในส่วนที่ติดขัด สอดคล้องกับโครงการร้วสังคมตามหลักการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอโป่งน้ำร้อนที่ว่ากำหนดให้มีการปฏิบัติการ ประเทศไทยเข้มแข็ง ชนชาเสพติดยั่งยืน ภายใต้ยุทธศาสตร์ 5 ร้วป้องกัน ระยะที่ 3 (พฤศจิกายน 2553 - กันยายน 2554) เป็นกรอบทิศทางหลักในการแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศไทย และคำสั่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่ 14/2553 ลงวันที่ 22 ธันวาคม 2553 กำหนดให้มีปฏิบัติการเร่งรัด 3 เดือน (มกราคม - มีนาคม 2554) รองรับปฏิบัติการ ๑ 5 ร้วป้องกัน ระยะที่ 3 โดยมุ่งเน้นการลดระดับปัญหายาเสพติดในจังหวัด ทั้งผู้ค้า/ ผู้เสพ/ ผู้ติดยาเสพติด ปัจจัยเสี่ยง รวมทั้งให้ระดมกวาดล้าง ปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่หมู่บ้าน/ ชุมชนที่มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดรุนแรงให้ปรากฏผลอย่างเป็นรูปธรรม

2.4 โครงการร้วโรงเรียน (โรงเรียนป้องกันยาเสพติด) พบว่า มีการจัดทำโรงเรียนสีขาว โดยการจัดวิทยากรมาบรรยายความรู้ให้แก่ครูและนักเรียนในโรงเรียนในพื้นที่เกี่ยวกับโทษของยาเสพติด สุ่มตรวจสอบสารเสพติดกับกลุ่มเสี่ยง และหาแนวทางป้องกันและแก้ไขโดยครูในโรงเรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วม โดยเน้นให้บุคลากรในโรงเรียน ครูอาจารย์ และนักเรียนทำหน้าที่ในการดูแล

ร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นราศักดิ์ ปานบุตร (2554) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การสร้างร้วชุมชนในการป้องกันปัญหายาเสพติด โดยความร่วมมือของแกนนำในชุมชนบ้านบ่อแปดร้อยเทศบาลตำบลในเมือง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดสุโขทัย ผลการวิจัยพบว่า วิธีการที่จะนำมาใช้การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่เหมาะสม คือ ร่วมกันติดตามพฤติกรรมกลุ่มของเยาวชนเพื่อป้องกันไม่ให้ใช้สารเสพติด

2.5 โครงการร้วครอบครัว (ครอบครัวสีขาว ครอบครัวเข้มแข็ง) พบว่า มีการจัดกิจกรรม “หนึ่งวัน หนึ่งครอบครัว” พุฒยทำความเข้าใจและให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดแก่ครอบครัวของชาวบ้านเพื่อให้ตระหนักถึงโทษและอันตรายของยาเสพติด โดยให้เหตุผลว่าพื้นที่อำเภอโป่งน้ำร้อนถือเป็นพื้นที่ที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจอยู่ในอันดับต้น ๆ ของจังหวัด จึงอาจจะเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้กลุ่มเยาวชนเข้าไปพัวพันกับยาเสพติดง่าย เพราะมีเงินทองมากพอที่จะลองเสพ และเน้นว่าครอบครัวถือเป็นสถานที่ที่คนในครอบครัวจะมีโอกาสอยู่ด้วยกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน พุฒยกัน ครอบครัวจึงต้องทำหน้าที่เชื่อมความสัมพันธ์ สร้างความไว้วางใจให้เกิดขึ้นกับครอบครัวให้มากที่สุด ต้องติดตามข่าวสารอยู่ตลอดเวลาเพื่อจะได้รู้เท่าทันและสามารถป้องกันได้ เนื่องจากยาเสพติดมักจะเปลี่ยนแปลงรูปแบบอยู่เสมอ สอดคล้องกับโครงการร้วสังคม ตามหลักการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอโป่งน้ำร้อนที่ว่ากำหนดให้มีการปฏิบัติการประเทศไทยเข้มแข็ง ชนยาเสพติดยั่งยืน ภายใต้ยุทธศาสตร์ 5 ร้วป้องกัน ระยะที่ 3 (พฤศจิกายน 2553 - กันยายน 2554) เป็นกรอบทิศทางหลักในการแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศ และคำสั่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่ 14/ 2553 ลงวันที่ 22 ธันวาคม 2553 กำหนดให้มีปฏิบัติการเร่งรัด 3 เดือน (มกราคม - มีนาคม 2554) รองรับปฏิบัติการ ๗ 5 ร้วป้องกัน ระยะที่ 3 โดยมุ่งเน้นการลดระดับปัญหายาเสพติดในจังหวัด ทั้งผู้ค้า/ ผู้เสพ/ ผู้ติดยาเสพติด ปัจจัยเสี่ยง รวมทั้งให้ระดมกวาดล้าง ปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่หมู่บ้าน/ ชุมชน ที่มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดรุนแรงให้ปรากฏผลอย่างเป็นรูปธรรม

2.6 โครงการปราบปรามยาเสพติดรายสำคัญและลดความเดือดร้อนของประชาชน พบว่า การปราบปรามยาเสพติดรายสำคัญในพื้นที่นั้นแทบจะไม่มีเลย เพราะคนในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเพียงผู้เสพรายย่อย ส่วนกลุ่มผู้ค้ารายใหญ่นั้นมักเป็นบุคคลนอกพื้นที่ เนื่องจากอำเภอโป่งน้ำร้อนเป็นเพียงแค่เส้นทางลำเลียงยาเท่านั้น จึงไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่เท่าใดนักแต่ก็มีการทำโครงการหมู่บ้านสีขาว โดยร่วมกับชุมชนในการคัดแยกบุคคลผู้ค้า ผู้เสพ ในชุมชน มีการเฝ้าระวังและแบ่งคณะกรรมการในการรับผิดชอบแต่ละหมู่บ้าน ให้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจรับผิดชอบร่วมกับชุมชน สอดคล้องกับโครงการร้วสังคม ตามหลักการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอโป่งน้ำร้อนที่ว่ากำหนดให้มีการปฏิบัติการ ประเทศไทยเข้มแข็ง ชนยาเสพติดยั่งยืน ภายใต้

ยุทธศาสตร์ 5 รื้อป้องกัน ระยะที่ 3 (พฤศจิกายน 2553 - กันยายน 2554) เป็นกรอบทิศทางหลักในการแก้ไขปัญหาเสพติดของประเทศ และคำสั่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่ 14/ 2553 ลงวันที่ 22 ธันวาคม 2553 กำหนดให้มีปฏิบัติการเร่งรัด 3 เดือน (มกราคม - มีนาคม 2554) รองรับปฏิบัติการ ๕ รื้อป้องกัน ระยะที่ 3 โดยมุ่งเน้นการลดระดับปัญหาเสพติดในจังหวัด ทั้งผู้ค้า/ ผู้เสพ/ ผู้ติดยาเสพติด ปักจี้เสี่ยง รวมทั้งให้ระดมกวาดล้าง ปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่หมู่บ้าน/ ชุมชนที่มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดรุนแรงให้ปรากฏผลอย่างเป็นรูปธรรม

2.7 โครงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพ/ ผู้ติดยาเสพติดแบบบูรณาการ

พบว่า มีการทำงานร่วมกันระหว่างตำรวจ ทหาร ฝ่ายปกครอง และสาธารณสุข และจากการปฏิบัติงานเชิงรุกที่ทำร่วมกับหน่วยงานอื่น ในการบูรณาการคุ้มครองหาสารเสพติดในหมู่บ้าน ชุมชนเป้าหมาย และล่ายชื่อผู้เสพเข้ารับการอบรมหรือบำบัดฟื้นฟู ทำให้มีผู้ที่ติดยาเสพติดสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจำนวนมากทุกเดือน สอดคล้องกับโครงการรื้อสังคม ตามหลักการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่อำเภอโป่งน้ำร้อน ที่ว่ากำหนดให้มีการปฏิบัติการ ประเทศไทยเข้มแข็ง ชนยาเสพติดยั่งยืน ภายใต้ยุทธศาสตร์ 5 รื้อป้องกัน ระยะที่ 3 (พฤศจิกายน 2553 - กันยายน 2554) เป็นกรอบทิศทางหลักในการแก้ไขปัญหาเสพติดของประเทศ และคำสั่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่ 14/ 2553 ลงวันที่ 22 ธันวาคม 2553 กำหนดให้มีปฏิบัติการเร่งรัด 3 เดือน (มกราคม - มีนาคม 2554) รองรับปฏิบัติการ ๕ รื้อป้องกัน ระยะที่ 3 โดยมุ่งเน้นการลดระดับปัญหาเสพติดในจังหวัด ทั้งผู้ค้า/ ผู้เสพ/ ผู้ติดยาเสพติด ปักจี้เสี่ยง รวมทั้งให้ระดมกวาดล้าง ปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่หมู่บ้าน/ ชุมชน ที่มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดรุนแรงให้ปรากฏผลอย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี พบว่า ปัญหาเสพติดในพื้นที่อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรีที่มีอยู่นั้นยังไม่รุนแรง มากมายนัก ทั้งนี้เกิดจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดส่วนใหญ่จะเป็นผู้เสพที่เป็นกลุ่มผู้ใช้แรงงานต่างด้าว นักเรียนและเยาวชน สำหรับแนวทางในการแก้ไขปัญหาเสพติดนั้น ทางเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งทหาร ตำรวจ และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ รวมทั้งคนในชุมชนต่างก็ร่วมมือกันในการแก้ไขและป้องกัน ปัญหาเสพติดที่เกิดขึ้นในพื้นที่ โดยใช้การแก้ไขและป้องกันแบบบูรณาการให้เหมาะสมกับปัญหา และพื้นที่ที่เกิดปัญหาจากข้อค้นพบบดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ด้านการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่ ควรมีการกำหนดนโยบายและมาตรการป้องกันปัญหาเสพติด รวมทั้งการประสานงานระหว่างองค์กรภาครัฐและเอกชนในการป้องกันยาเสพติดอย่างจริงจังและเร่งด่วน
2. ด้านการปราบปรามยาเสพติดในสถานศึกษา ควรมีการกำหนดนโยบายในการปราบปรามอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อกำหนดวิธีการในการปราบปรามยาเสพติด โดยนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยในการให้ข่าว
3. ควรมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการบำบัดผู้ติดยาเสพติดให้เป็นรูปธรรม หากมีการกลับไปเสพอีกควรมีการกำหนดบทลงโทษที่รุนแรง เพื่อให้หลบจำ และเพื่อลดงบประมาณในการบำบัดรักษา

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ด้านการป้องกันปัญหาเสพติด ต้องมีการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในพื้นที่เพื่อช่วยกันป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยเน้นให้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ และร่วมปรึกษาหารือถึงแนวทางและวิธีป้องกันปัญหาเพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้
2. ด้านการปราบปรามยาเสพติดในสถานศึกษา ควรมีการจัดประชุมระหว่างบุคลากรของโรงเรียน ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่ตำรวจ และผู้นำในชุมชน เพื่อชี้แจงนโยบายและมาตรการในการปราบปรามยาเสพติดในสถานศึกษา และมีการนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังเคร่งครัด ต่อเนื่อง รวมทั้งมีการให้รางวัลแก่ผู้ที่สามารถชี้เบาะแส
3. ด้านการแก้ไขปัญหายาและบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ควรมีการจัดประชุมร่วมกันในทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดนโยบายในการบำบัดผู้ติดยาเสพติด มีการจัดสรรงบประมาณที่ต้องใช้ในการทำกิจกรรม ระบุหน่วยงานที่รับผิดชอบในการบำบัดรักษา มีการกำหนดกิจกรรมบำบัดอย่างเป็นรูปธรรม จัดส่งผู้ติดยาเสพติดให้กับหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง และมีการจัดเจ้าหน้าที่ติดตามในการเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแนวทางการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาดำเนินนโยบายของรัฐกับแนวทางการปฏิบัติของสถานศึกษา
2. ควรมีการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับปัญหาการประสานงานระหว่างองค์กรภาครัฐและเอกชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่